

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Pedagogická fakulta
Katedra biologie a environmentálních studií

POSUDEK OPONENTKY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předložila studentka: Bc. Lucie Kaufmanová

Název: Alergeny ve výuce přírodopisu, biologie a chemie

Oponentka: RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.

1. CÍLE A HYPOTÉZY (uveďte, zda a jak byly cíle/hypotézy/předpoklady formulovány a zda a do jaké míry byly naplněny, resp. ověřeny):

Cíle diplomové práce jsou stanoveny v úvodní kapitole, v podstatě byly splněny.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (použité metody práce, interpretace výsledků a jejich diskutování, náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické /rešeršní/ části a vlastního badatelského/odborného přínosu, logická struktura a provázanost, vhodnost příloh, apod.):

Předložená práce obsahuje několik částí: teorii, didaktický výzkum, návrh vlastní výukové aktivity a její ověření v praxi. Teorie začíná obecným, velmi podrobným a možná až zbytečně rozsáhlým (60 stran) pojednáním o imunitním systému, alergenech, alergiích, jejich diagnostice a léčbě. Následuje obsahová analýza RVP z hlediska obsahu učiva o alergenech, která ovšem obsahuje i návrhy autorky na jejich změny (zařazení učiva), což by patřilo spíše do diskuse. Nicméně tyto návrhy nejsou příliš propracované a určitě by zasloužily větší pozornost. Navazující analýza ŠVP vybraných škol potom neobsahuje zmínku o alergenech žádnou, není proto zcela jasné, jaký má tato kapitola účel. Tím teorie končí, což podle mého nevytváří dostatečné zázemí pro další autorčin výzkum (minimálně chybí podobné výzkumy, které byly prováděny a neškodila by ani analýza učebnic).

Praktická část obsahuje nejprve dvě dotazníková šetření, u prvního byli respondenty žáci, u druhého učitelé 2. stupně ZŠ a SŠ. Obě šetření jsou metodologicky dobře popsána, vycházejí z odpovídající literatury. Před oběma šetřeními autorka formuluje hypotézy a po grafickém uvedení výsledků je vyhodnocuje. Výsledky jsou prezentovány v tabulkách a grafech, které poskytují naprosto stejné informace s minimálními komentáři, kde se v podstatě informace opakují potřetí. Zde by se dala práce podstatně zkrátit, některé údaje mohly být uvedeny jen číselnou hodnotou v textu (str. 76, 77, 92 a dále). Navíc jsou některé výsledky i špatně numericky spočítané (str. 103, tab. 37). Celkově je proto výsledková část zbytečně rozvěklá a čtenářsky nekomfortní. Problém mám i s pojmem klima třídy, které autorka často používá. V pedagogice se myslí spíše sociální klima, autorka sama tento termín nedefinuje. Přímé pozorování podmínek ve třídách je dostatečně popsáno, informace se ale opět zbytečně opakují (str. 70 a 71). Výsledky jsou určitě zajímavé, i když je to jenom sonda do 7 tříd. Je vidět, že zde je v českých třídách ještě mnoho co napravit.

V další části autorka navrhla dvě výukové aktivity a k nim vytvořila výukové materiály. Aktivity jsou v postačující míře popsány a ověřeny ve výuce. Dostupné jsou na přiloženém CD-ROMu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, cizojazyčný abstrakt/summary, vhodnost výběru použité literatury, správnost citování a odkazů na literaturu, obrázky, grafy, přílohy, celková grafická úprava, přehlednost a dodržení základního formálního členění práce do kapitol, úroveň kvality tabulek, grafů, obrázků a příloh, apod.):

Práce obsahuje 139 stran textu, 20 stran textových příloh a CD-ROM. Obsahuje všechny předepsané formální náležitosti včetně anglického i českého abstraktu, slovníčku pojmů, seznamu zkratk, tabulek, grafů a obrázků. Je přehledně členěna do kapitol, jednotlivé části textu jsou ovšem občas nevyvážené a ne příliš logicky provázané. Jazykový projev autorky je dobrý, v textu jsou překlepy a chyby v interpunkci. Literatura je vhodně vybrána a většinou řádně citována. Obrázky na str. 26, 29, 48 jsou vlastně grafy, každá hlavní kapitola by měla začínat na nové stránce (viz např. str. 60).

4. KOMENTÁŘ OPONENTA(KY) (celkový dojem, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, možný přínos pro praxi, publikovatelnost, apod.):

Práce obsahuje některé nedokonalosti a neobratnosti: nepřiliš provázané kapitoly, nevyrovnaný rozsah, téma není příliš zacíleno, mnoho zbytečných informací odvádějících čtenáře od podstaty práce apod. Pokud bych si měla vybrat něco, co má opravdu důležitý dopad do výukové reality, tak je to upozornění na prostředí tříd, které není příliš nakloněno alergikům. Je to závažný problém a kdo jiný by na něj měl ve škole upozorňovat, než učitel biologie nebo chemie. V tom je předložená práce ocenění hodná. Dále hodnotím pozitivně i výukové materiály a šíření osvěty o alergiích mezi žáky.

5. NAVRHOVANÉ ZÁVĚREČNÉ HODNOCENÍ (doporučuji k obhajobě a hodnotím: výborně, velmi dobře, dobře, nebo nedoporučuji k obhajobě):

Předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 15.8.2017

RNDr. Lenka Pavlasová, Ph.D.